

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Paradijsvogel

Plaats : 's-Gravenhage
BRIN nummer : 27CH|C1
Onderzoeksnummer : 285710
Datum onderzoek : 3 november 2015
Datum vaststelling : 12 februari 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Paradijsvogel heeft haar kwaliteit meer dan op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Basisschool De Paradijsvogel wordt professioneel geleid en heeft een team dat gedreven werkt aan de schoolontwikkeling. Dit alles leidt elk jaar tot hogere eindresultaten bij de leerlingen.

De school gebruikt eigentijdse methodes, die passen bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De Verrijkingsklas is hier een goed voorbeeld van. Bij het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen gebruikt de school niet alleen meetinstrumenten, maar voert het team ook gesprekjes met leerlingen om de oorzaak van stagnatie in de ontwikkeling te achterhalen. De basisvaardigheden voor het didactisch handelen zijn bij dit team op orde.

Om het hoge niveau op het gebied van pedagogisch handelen en de veilige sfeer te handhaven voert de school ook veel gesprekken met ouders en kinderen. De methode voor het aanleren van sociale vaardigheden is vaak de aanleiding voor het onderwerp van gesprek.

De school werkt op een open en buitengewoon eerlijke wijze aan de cyclus van kwaliteitszorg. Het schoolplan wat hiervan het resultaat is, geeft een helder beeld van de kwaliteit van De Paradijsvogel en is alles behalve een invuloefening van een format.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De Paradijsvogel realiseert elk jaar hogere eindresultaten bij de leerlingen. Deze resultaten passen bij de huidige leerlingenpopulatie. De school verwacht een veranderende leerlingenpopulatie. Het is een uitdaging om de resultaten van de leerlingen dan toch op niveau te houden, door het onderwijs op de onderwijsbehoefte van de leerlingen aan te blijven passen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Het aanbod op De Paradijsvogel past bij de behoeften van de leerlingen. Zo heeft de school remediërende materialen, maar ook methodes voor meerbegaafde leerlingen. Voor een aantal leerlingen uit de hele school heeft de school een verrijkingsklas ingericht, waarin aan een diversiteit aan onderwerpen gewerkt wordt, soms samen en soms individueel. Niet alleen maken deze leerlingen dan bijvoorbeeld kennis met scheikunde, maar er is ook veel aandacht voor het plannen en zelf verantwoordelijk zijn voor het leerproces.

De drie intern begeleiders organiseren en coördineren de leerlingenzorg. De leerkrachten volgen de ontwikkeling van de leerlingen op individueel en groepsniveau. Er is op de school veel aandacht voor het zoeken naar de oorzaak van afwijkende ontwikkeling bij leerlingen. Kindgesprekken worden hier regelmatig bij ingezet. Ook reflecteren de leerkrachten op hun eigen functioneren als mogelijke oorzaak van stagnatie in de ontwikkeling van leerlingen. Het kijken bij je collega of bij een andere school is al een mooie standaard-aanpak op de school en kan nog verder groeien. Het didactisch handelen van de leerkrachten is op orde. Zij maken hierbij gebruik van allerlei moderne hulpmiddelen zoals tablets. Met behulp van groepsplannen werkt het team aan het tegemoet komen aan de onderwijsbehoefte van de leerlingen tijdens de les. Hier kunnen de leerkrachten nog verder ontwikkelen door de leerlingen die moeite hebben met de lesstof een instructie op maat te geven en ze niet alleen te helpen met de verwerking van de opgaven aan de instructietafel. Ook de beter presterende leerlingen (niet alleen die uit de Verrijkingsklas) zouden mogelijk vaker een eigen instructie mogen krijgen. Andere mogelijke onderwerpen van gesprek binnen het team zijn de mate van leerkracht- en methodegestuurde lessen die nu gegeven worden, en het meer variëren in feedbackvormen richting leerlingen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

De focus van De Paradijsvogel ligt op het leren van meer dan alleen de basisvaardigheden. En de school uit daarbij hoge ambities. In beide gebouwen heerst een prettige sfeer. De aandacht hiervoor blijkt ook uit een apart document dat over het pedagogisch klimaat gaat.

De regels van de school zijn voor een ieder duidelijk. De school is erg alert op het opvangen van signalen rond veiligheid. Alles hierover wordt genoteerd en de school gaat gelijk het gesprek aan met ouders en leerlingen. Ook het periodiek zicht krijgen op de veiligheidsgevoelens van leerkrachten en leerlingen gaat via het gesprek (binnen of buiten de les). De school gaat samen met het bestuur na of de huidige werkwijze past bij de nieuwe wettelijke eisen rond sociale veiligheid. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een leerling in een gesprek met de leerkracht of iemand anders binnen de school niet de onveilige gevoelens durft te verwoorden.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De school heeft een uitgebreide route gelopen naar het maken van het schoolplan. Met alle betrokkenen zijn uitgebreide interviews afgenomen. Het hele team was hierbij betrokken. Onder regie van de school zijn twee externe partijen werkzaam geweest om op het onderwijskundig terrein en het verandermanagement te ondersteunen. Het team participeerde daarnaast gedreven in drie verschillende werkgroepen om alle informatie en kennis bijeen te brengen. Dit heeft geleid tot een nieuwe visie, onderwijs-doelen, opbrengstdoelen, kernkwaliteiten en kernwaarden.

Uit het schoolplan is het eerste jaarplan gedestilleerd. Het is een goed planmatig jaarplan dat nog kan groeien in het opnemen van concretere onderwijsdoelen en criteria om te bepalen wanneer de school tevreden is met de uitslag van de evaluatie.

De school verantwoordt zich open, eerlijk en uitgebreid naar haar omgeving. De sterkte-zwakte-analyse is hier een mooi voorbeeld van. Dit geldt ook voor de leerlingenraad. De ouders worden meer en meer bij de school betrokken. De school zit in de fase van de ontwikkeling van een ouderplan met ouderavonden en ouderpanels.

2.2 Oordelen over naleving

Er is geen tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Paradijsvogel.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het rapport van de inspectie geeft v.w.b. twee standaarden aanleiding om de komende jaren nog verbeteringen en/of ontwikkelingen in gang te zetten. Het betreft de eindresultaten en het didactisch handelen.

Voor wat betreft de resultaten van de eindtoets is het uitgangspunt dat het huidige niveau op peil wordt gehouden. We zien een verschuiving ontstaan in leerling-populatie en we verwachten dat dit terug te zien zal zijn in de eindresultaten en hiermee in het uitstroomniveau naar vormen van vervolgonderwijs van de leerlingen. Er zal bekeken moeten worden of dit daadwerkelijk zo is en wat dit betekent voor ons onderwijsniveau en vervolgens voor ons handelen.

Wij zijn tevreden over ons niveau voor wat betreft het didactisch handelen bij ons op school. Waar wij mogelijkheid tot verbetering zien is in de wijze waarop instructie wordt gegeven bij begeleide verwerking van leerstof en het op-timaliseren van vaardigheden in het geven van gedifferentieerde feedback en het gepersonaliseerd leren.

In het schoolplan dat onlangs is opgesteld en dat loopt tot en met 2019, zijn de genoemde verbeteringen in meer of mindere mate verwoord, hiermee sluit onze schoolontwikkeling aan op de uitkomst van het onlangs gehouden kwaliteitsonderzoek.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook De Paradijsvogel.

Op 3 november 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.